

V/Ac-stöd
Carita Björkman
carita.bjorkman@socialstyrelsen.se

Regeringskansliet
Miljödepartementet
m.remissvar@regeringskansliet.se

kopia till
m.naturmiljoenheten@regeringskansliet.se.

Socialstyrelsens remissyttrande av Naturvårdsverkets förslag till revideringar av miljöledningsförordningen

(Ert diarienummer M2020/01705/Nm).

Socialstyrelsen instämmer i huvudsak förslaget med följande synpunkter:

4.1.1 Bemyndigande om föreskriftsrätt till Naturvårdsverket m.m.

Socialstyrelsen instämmer i förslaget att förordningen justeras så att myndigheternas rapportering till Naturvårdsverket endast behöver ske digitalt samt att underskriften för rapporten som lämnas in till regeringskansliet kan göras digitalt. Detta bör bidra till en effektivare administration genom digital hantering av ärenden mellan myndigheter.

4.2.3 Fokus på direkt miljöpåverkan

Socialstyrelsen instämmer till att stärka det systematiska miljöarbetet via miljöledningsförordningen, men däremot instämmer vi inte i förslaget att enbart fokusera på den direkta miljöpåverkan.

Ett systematiskt miljöarbete omfattar all den betydande miljöpåverkan som kan uppstå i och av en verksamhet – direkt som indirekt. Däremot så kvarstår utmaningarna med den indirekta miljöpåverkan, där myndigheterna har ett ansvar att analysera och utvärdera om myndighetens fattade beslut kan få en stor positiv eller negativ miljöpåverkan och därmed ta fram åtgärder för att påverka detta.

Socialstyrelsen föreslår att fokus bör vara på **betydande** miljöpåverkan och att begreppen ”direkt” och ”indirekt” miljöpåverkan istället ersätts med ”betydande” miljöpåverkan. Vilken miljöpåverkan som sedan bedöms vara betydande (oavsett direkt eller indirekt) görs genom en sedvanlig miljöutredning och bedömning och avgränsas samtidigt då till den miljöpåverkan som myndigheterna själva har rådighet över. Att myndigheter utan tydligt miljöuppdrag också har efterfrågat mer vägledning i hanteringen av den indirekta miljöpåverkan är kanske något som man bör utreda och göra mer insatser kring.

4.2.4 Nya definitioner och begrepp.

Socialstyrelsen instämmer delvis i Naturvårdsverkets förslag kring nya definitioner och begrepp. Begreppet indirekt miljöpåverkan bör kvarstå och att begreppet betydande miljöpåverkan bör få mer fokus och förtydligas i enlighet med förslaget ovan som avser att använda begreppet betydande miljöpåverkan istället för direkt och indirekt miljöpåverkan. Det finns också en risk att, om man tar bort indirekt miljöpåverkan samtidigt som man ska beakta livscykelperspektiv och miljöanpassad upphandling, att det blir otydligt och ologiskt eftersom man då även beaktar den indirekta miljöpåverkan som kan uppstå d.v.s. det som sker utanför organisationen när man *beaktar en produkts eller tjänsts påverkan på*

miljön sett genom dess hela fysiska livscykel, från råmaterialutvinning, produktion, transport, distribution och användning till avfallshantering eller återvinning till nya produkter och tjänster.

4.2.5 Hänvisning till EMAS och ISO 14001-standard utgår.

Socialstyrelsen instämmer i förslaget att skrivningen om att myndigheter bör certifiera sig enligt ISO 14001 utgår. Det är upp till myndigheten att avgöra om en certifiering ska genomföras och bör utgå ifrån behov och omfattningen av den betydande miljöpåverkan myndigheten har.

4.2.6 Förtydliganden av förordningen i förhållande till ISO-standard 14001:2015

Socialstyrelsen instämmer i förslaget att myndigheter ska ha ett miljöledningssystem som integrerar miljöhänsyn i hela verksamheten. Systemet bör däremot integreras i myndighetens ordinarie styrmodell/ledningssystem för planering, genomförande och uppföljning. Förslaget om att miljöpåverkan ska bedömas utifrån ett livscykelperspektiv kräver dock i sin tur att begreppet livscykelperspektiv förtydligas. Se synpunkten under punkt 4.2.4 ovan kring risken för begreppsförvirring avseende direkt och indirekt miljöpåverkan när livscykelperspektivet ska beaktas.

4.2.7 Krav på handlingsplan utgår

Socialstyrelsen instämmer i Naturvårdsverkets förslag om att kravet på handlingsplan utgår då miljöperspektivet integreras och ska utgå från myndighetens ordinarie styrmodell/ledningssystem: planera, genomföra, följa upp och förbättra som följer av myndighetsförordningen (2007:515) och förordning (2007:603) om intern styrning och kontroll. Då integreras också miljöperspektivet i relevanta styrande dokument och återfinns därmed inte i ett parallellt system.

4.3.2 Ny fråga om resurshushållning och avfallshantering

Socialstyrelsen instämmer i Naturvårdsverkets förslag om att klargöra att den miljöpåverkan som verksamhetens interna och externa verksamhet kan ge upphov till ska utredas utifrån ett livscykelperspektiv, men under förutsättning att en vägledning tas fram. Se synpunkten under punkt 4.2.4 ovan kring risken för begreppsförvirring avseende direkt och indirekt miljöpåverkan när livscykelperspektivet ska beaktas.

4.4.2 Tydlig inriktning i uppföljningen av miljöledningsarbetet

Socialstyrelsen instämmer i Naturvårdsverkets förslag om en tydligare inriktning i uppföljningen av miljöledningsarbetet, men att den bör avse myndighetens **betydande** miljöpåverkan i planering, genomförande, uppföljning och förbättring av miljöarbetet och inte enbart begränsas till den direkta miljöpåverkan - se även synpunkt ovan gällande punkt 4.2.3.

4.4.5 Förändringar i formuläret

Socialstyrelsen instämmer delvis i Naturvårdsverkets förslag till reviderade och nya frågor, samt frågor som utgår i formulär för redovisning av miljöledningsarbete. Se synpunkter kopplade till förslag enligt punkt 4.2.3 och 4.2.4 att istället ange betydande miljöpåverkan istället för direkt eller indirekt miljöpåverkan.

5.1 Förslag till förordning om ändring av förordningen (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter.

Avseende 30 § i förslaget till förordning föreslås att 6. Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd tas bort. Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd, HSAN, är en domstolsliknande myndighet som prövar behörighetsfrågor avseende legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal, till exempel återkallelse av legitimation, begränsning av förskrivningsrätt och provotid. Socialstyrelsen är värdmyndighet för HSAN och det är Socialstyrelsens medarbetare som handlägger och administrerar ärendena i nämnden. För närvarande arbetar fem jurister i HSANs kansli. Själva den beslutsfattande nämnden är extern och består av en ordförande och åtta ledamöter som sammanträder cirka en gång i månaden. Av Naturvårdsverkets förslag till revidering av miljöledningssystemet framgår det att möjligheten att ha ett förenklat miljöledningssystem utgår. HSAN har för närvarande detta förenklade miljöledningssystem. Det innebär att HSAN skulle behöva implementera ett eget miljöledningssystem. Socialstyrelsen anser att HSAN bör likställas med de typer av myndigheter som är undantagna från kravet på miljöledningssystem (se sid. 44 i Naturvårdsverkets skrivelse) då myndigheten har liknande förutsättningar som dessa myndigheter samt att Socialstyrelsen som redan omfattas av kravet på miljöledningssystem är värdmyndighet för HSAN.

Miljöarbete är ett av fyra områden inom Socialstyrelsens ledningssystem som myndigheten valt att lägga särskilt fokus på och Socialstyrelsen arbetar systematiskt med att förbättra vår miljöpåverkan. Socialstyrelsen är värdmyndighet för HSAN och det är medarbetare vid Socialstyrelsen som handlägger ansvarsnämndens ärenden. HSAN använder sig av Socialstyrelsens lokaler och nyttjar Socialstyrelsens reseavtal. System och it-resurser m.m. tillhandahålls av Socialstyrelsen och hanteras utifrån samma rutiner som gäller för Socialstyrelsen i övrigt. HSANs miljöpåverkan ingår därmed redan i Socialstyrelsens miljöredovisning. I övrigt hänvisar vi till ansvarsnämndens yttrande på remissen som bifogas.

Beslut om detta yttrande har fattats av Avdelningschef Tomas Hedlund. Utredare Carita Björkman har varit föredragande.

För Socialstyrelsen

Tomas Hedlund

Carita Björkman

